

Ruimte, tijd en criminaliteit. Een onderzoek naar de relatie tussen de ruimtelijke structuur en de omvang en spreiding van criminaliteit in de steden Gouda en Alkmaar (2006). M.J.J. López (RCM-advies / TU Delft). Verkenningen 25

Onderzoeksvraag

Wat is de relatie tussen de ruimtelijke structuur van een stad en de omvang en spreiding van criminaliteit en op welke wijze kan de politie van deze kennis gebruik maken?

Methode van onderzoek

- analyse databestanden

Uitgevoerd in:

Gouda en Alkmaar

Samenvatting

De omgevingscriminologie heeft de politie verschillende inzichten aangereikt om criminaliteit en onveiligheid op een effectieve en doelmatige manier te voorkomen. Deze inzichten zijn door de politie en haar veiligheidspartners opgepakt en vertaald naar succesvolle aanpakken zoals het Politiekeurmerk Veilig Wonen, Sociaal Veilig Ondernemen en het veilig inrichten van parkeervoorzieningen. De configuratie van het stratenpatroon is tot nu toe altijd buiten beschouwing gelaten. Dit om de eenvoudige reden dat er tot voor kort geen betrouwbare methode bestond om de kenmerken van dit patroon in kaart te brengen. Nu is deze methode wél beschikbaar. In Groot Brittannië is een aanpak ontwikkeld, die inzicht biedt in de relatie tussen de ruimtelijke eigenschappen van de gebouwde omgeving en menselijk gedrag. Deze zogenaamde space syntax methode maakt het zowel mogelijk om ruimtelijke relaties en eigenschappen te benoemen als ze te kwantificeren.

Uit het onderzoek blijkt dat er een sterke relatie bestaat tussen de omvang en spreiding van delicten (woninginbraak en diefstal uit auto's) en de configuratie van het stratenpatroon. Deze relatie uit zich in vrijwel alle onderzochte ruimtelijke variabelen. De ruimtelijke variabelen blijken bovendien onderling samen te hangen. Dit maakt het mogelijk op zoek te gaan naar een 'onderliggende verklarende factor'; één variabele die zowel de variatie in ruimtelijke variabelen verklaart als de verschillen in delictomvang. De 'topologische diepte van een straat ten opzichte van het hoofdstratennetwerk' blijkt zo'n factor te zijn. Hieronder verstaan we het aantal malen dat iemand de hoek om moet om van de straat naar de hoofdstraat te komen.

Vooraf het verband met de omvang van woninginbraak is sterk. Blijkbaar geldt dat hoe verder men van het hoofdstratennetwerk komt (dus: hoe hoger de topologische diepte), des te groter is de kans op woninginbraak. Het verband met diefstal uit auto's ligt omgekeerd en is iets zwakker dan bij woninginbraak.